

بررسی فلور قارچی استخرهای آب گرم شهر توریستی سرعین در تابستان ۱۳۸۴

دکتر سید مجتبی سید موسوی^۱، ابراهیم فتائی^۲، دکتر سید جمال هاشمی^۳، محسن گرامی شعاری^۴

^۱ نویسنده مسئول: استادیار قارچ شناسی دانشکده علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل E-mail: mosavim@yahoo.com

^۲ مربی گروه محیط زیست دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل ^۳ دانشیار قارچ شناسی - دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۴ مربی گروه قارچ شناسی و انگل شناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

زمینه و هدف: استفاده از اماکن عمومی مثل استخرها و سوناها از جمله راههای سرایت عفونت‌های قارچی سطحی و جلدی در انسان به شمار می‌روند، لذا بررسی و مطالعه عوامل قارچی فرصت‌طلب و پاتوژن مستقر در این اماکن می‌تواند کمک بسیار مؤثری در جهت رفع آلودگی یا کاهش میزان آن و در نتیجه پیشگیری از بروز عفونت‌های احتمالی باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع بررسی مقطعی بود که در تابستان سال ۱۳۸۴ بمدت ۳ ماه، ۱۱ استخر آب گرم شهر توریستی سرعین از نظر فلور قارچی درماتوفیتی و ساپروفیتی مورد بررسی قرار گرفتند. نمونه‌برداری از استخرها و سوناها به طور تصادفی در ساعت‌های مختلف از شبانه روز انجام گردید. در این بررسی جمعاً ۲۸۴ نمونه جمع‌آوری شد که از این تعداد ۲۱۴ نمونه مربوط به محیط استخرها، جکوزی‌ها، وان‌ها، دوش‌ها و سوناها بودند که توسط موکت‌های استریل شده نمونه‌گیری شدند و ۷۰ نمونه مربوط به آب استخرها، جکوزی‌ها، وان‌ها و دوش‌ها بودند که در لوله‌های آزمایش در پیچ دار استریل جمع‌آوری گردیدند، نمونه‌ها به طور جداگانه بر روی محیط‌های سابورودکستروز آگار، سابورودکستروز آگار حاوی اولئیک اسید و سابورودکستروز آگار حاوی کلرامفنیکل و سیکلو هگزامید تلقیح و به روش استاندارد کشت و تشخیص داده شدند.

یافته‌ها: در بررسی‌های انجام شده از مجموع ۲۸۴ نمونه، ۱۹۳ مورد از نظر رشد قارچی مثبت بودند که در این میان قارچ آسپرژیلویس فومیگاتوس با ۴۴ پلیت (۲۲/۷۹٪)، قارچ آسپرژیلویس فلدووس با ۳۰ پلیت (۱۵/۵۴٪)، قارچ آسپرژیلویس نایجر با ۳۰ پلیت (۱۵/۵۴٪) و قارچ پنی‌سیلیوم با ۲۸ مثبت (۱۴/۵۰٪) به ترتیب بالاترین میزان فراوانی را در میان قارچ‌های جدا شده داشتند. از طرف دیگر قارچ‌های اولوکلادیدیوم، سپدونیوم، آکرونیوم، پسیلوماسیس، استمفیلیوم و استریپتوماسیس هر کدام با یک پلیت مثبت به میزان ۵۱/۰٪ کمترین میزان فراوانی را داشتند. در این بررسی هیچگونه قارچ درماتوفیتی از نمونه‌های موکت و آب جدا نگردید. همچنین هیچگونه قارچ پاتوژن دیمورفیک حقیقی جدا نشد.

نتیجه‌گیری: عدم وجود قارچ‌های بیماری‌زای درماتوفیتی و قارچ‌های مسبب بیماری‌های قارچی سطحی و جلدی بیانگر این موضوع است که آموزش کارگران، شستشو و ضدعفونی مداوم استخرها و رعایت موازین بهداشتی کمک مؤثری در کاهش آلودگی داشته و از طرف دیگر خود آب گرم معدنی هم می‌تواند به عنوان یک عامل ممانعت‌کننده از رشد قارچ‌های بیماری‌زا مطرح باشد.

واژه‌های کلیدی: فلور قارچی، استخر، آب معدنی

دریافت: ۸۵/۳/۱۷ پذیرش: ۸۵/۹/۶

مقدمه

با توجه به پیشرفت روزافزون دانش بشری در کنترل و ریشه‌کنی بیماری‌های قارچی از جمله

درماتوفیتوزیس در انسان، هنوز آمار و ارقام نشان دهنده آن است که این بیماری یکی از مهمترین مسایل بهداشتی و درمانی در جهان و ایران محسوب می‌گردد [۲،۱].